

Veckorapport - Kalmar vecka 26-27 och kortare sammandrag av säsongen

Veckorapporten baseras på avläsningar av skadegörare i graderingsrutor, som inte behandlats mot svamp eller insekter, i Kalmar län med Öland (H), Gotlands län (I), Kronobergs län (G) och Jönköpings län (F). Angrepp av svampsjukdomar graderas på de tre översta bladen. Angrepp anges som % angripna blad. Insekter graderas på 25 strån eller plantor och anges som antal/strå, alternativt % angripna plantor.

Vädret

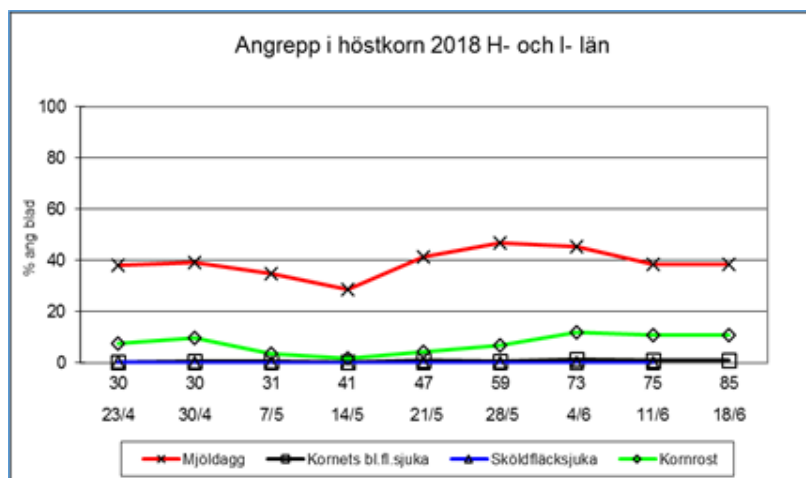
Under slutet av vecka 25 regnade det 6-16 mm i Jönköpings län och 5-7 mm i Kronobergs och i Norra Kalmar län. På Öland föll 5-10 mm och på fastlandet i södra Kalmar län 3-10 mm. På Gotland varierade nederbörden från 0-16 mm i prognosfälten. De flesta höstvetefält och många vårsädesfält hade vissnat ner och graderingarna i höstvetefälten avslutades. Under v 26 föll inget regn och temperaturen är fortsatt hög även om den tillfälligt sjunkit under en del dagar. Graderingarna i prognosfälten är nu avslutad.

Höstkorn

6 fält Öland, 7 fält fastlandet
Kalmar och 4 fält Gotland

Sammandrag av säsongen.

Mjöldagg har förekommit i något högre utsträckning i höstkornet i år. Kraftigast har angreppen varit på Öland och på lätta jordar på fastlandet runt Kalmar. Angreppen har varit betydligt mindre på Gotland. Angreppen av **kornrost**, som är den alvarligaste sjukdomen i korn, har varit måttliga till kraftiga på Öland och i Kalmarområdet, men små på Gotland med något undantag. Angreppen ökade inte förrän relativt sent i grödans utveckling. Angreppen av **kornets bladfläcksjuka** och **sköldfläcksjuka** har varit i stort sett obefintliga. Inga angrepp av **ramularia** har noterats. Bara enstaka **sädesbladlöss** förekom under slutet av säsongen. Grödnan mognade av mycket snabbt och var inne i degmognad redan i mitten av juni.



Figur 1. Svampangrepp i höstkorn % angripna blad 1-3 under säsongen 2018. 17 fält graderade.

Höstvete

DC 83 (65-85) 5 fält i F-län, 5 fält i G-län, 36 fält i H-län, 5 fält i I-län

V 26 Torkan har gjort att bladnivå 3 i många av prognosfälten har vissnat helt och även bladnivå 2 är kraftigt torkpåverkade. Flera av graderingsfälten är så skadade att de inte längre har gått att gradera. V 27 Inga slutsatser går längre att dra på grund av att så få fält gått att gradera. **Nedan kommentarer från v 26 och säsongen.**

Angreppen av **mjöldagg** ligger stabilt i snitt runt 20 % av bladen angripna, med en variation från 0-96 % angripna blad. Inga angrepp i fälten i norra Kalmar län. I Jönköpings och Kronobergs län ökade angreppen under v 26. Fälten på Gotland var så kraftigt torkpåverkade att någon gardering inte längre gick att göra.

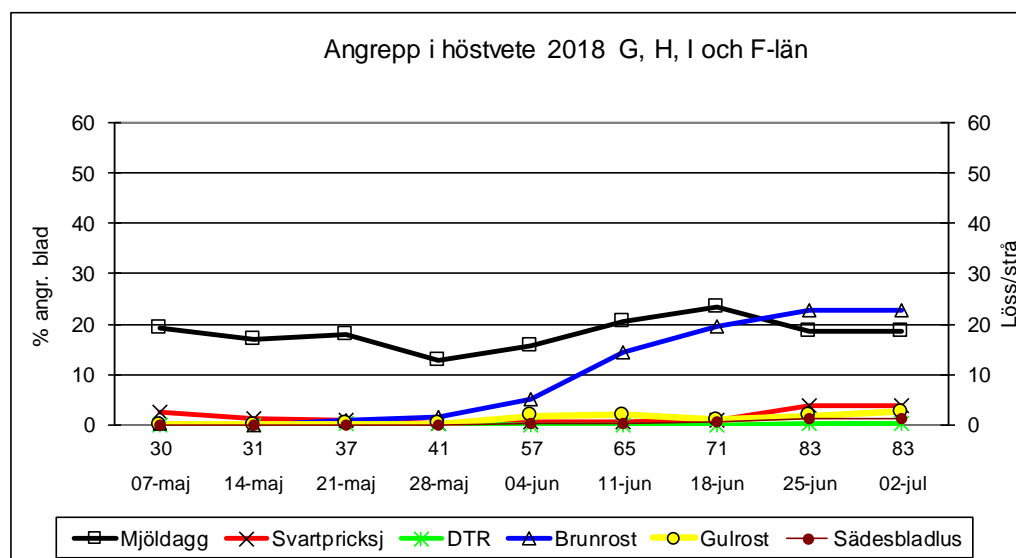
De sorter som varit kraftigast angripna av mjöldagg har varit Mariboss och Torp men även i sorter som Elvis, Brons och Julius har större angrepp förekommit. Angreppen av **svartpricksjuka** har varit mycket små under säsongen i de allra flesta fall, men har fortsatt att öka i enstaka fält som bevattnats eller där regn fallit i området. Ingen eller bara mycket små angrepp av **DTR** (vetets bladfläcksjuka) har noterats. **Gulrosten** är stabilt på låg nivå. Under säsongen har mindre angrepp förekommit i Torp, Norin, Memory, Brons, Elvis, Praktik och Julius. Bara i ett av fälten (Norin) har gulrostangreppet varit av betydelse (75 % angripna blad). Angreppen av **brunrost** har ökat kraftigt under de senaste veckorna. Medelangreppet var vid senaste graderingen ca 23 % angripna blad (variation 0-100 %, 45% av fälten angripna). Störst angrepp i Mariboss, Brons, Hereford och Torp men större angrepp även i Cubus, Elvis och RGT Reform. **Sädesbladlöss** ökade i snitt även under v 26 men har i de flesta fält ändå försvunnit.

Tabell 1. Antal höstvetefält efter angreppsgrad (% blad 1-3) samt medelvärden v 26 och v 25

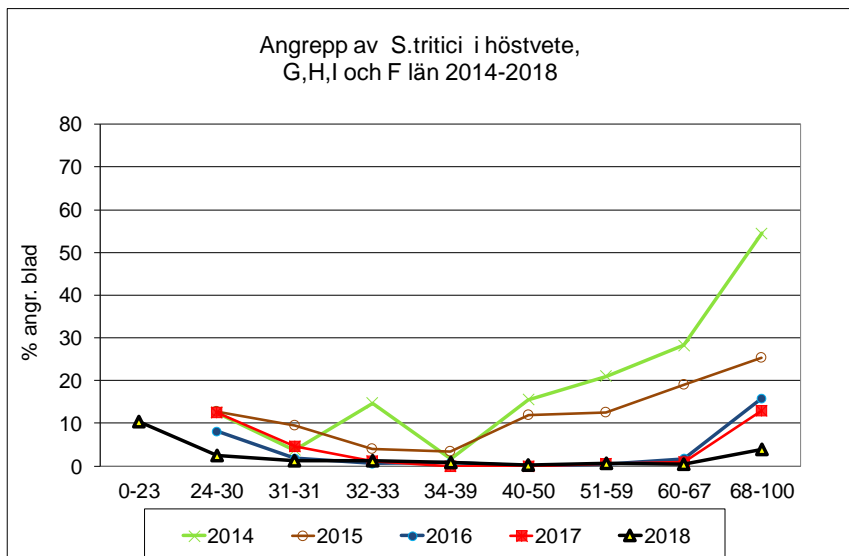
	0	0.01 - 15	15.01 - 30	30.01 - 60	60.01 - 100	Medel v 26	Medel v.25
Bladfläcksvampar	34	13	2	2	0	4.1	0.7
Vetets bladfläcksjuka DTR	49	2	0	0	0	0.2	0.0
Svartpricksjuka	37	10	2	2	0	3.9	1.0
Mjöldagg	23	8	7	8	5	18.6	23.4
Gulrost	46	3	1	1	0	1.7	0.9
Brunrost	28	4	4	5	10	22.7	19.4

Tabell 2. Antal höstvetefält sorterade efter angreppsgrad av bladlöss (antal/strå och medelvärde för v26 och v25)

	0	0.01 - 3	3.01 - 10	10.01 - 20	20.01 - 1000	Medel v 26	Medel v.25
Sädesbladlus	27	19	4	0	1	1.2	0.5
Havrebladlus	51	0	0	0	0	0.0	0.0



Figur 2. Svampangrepp i höstvete % angripna blad 1-3 och angrepp av sädesbladlus antal/strå under säsongen 2018. 51 fält graderade.



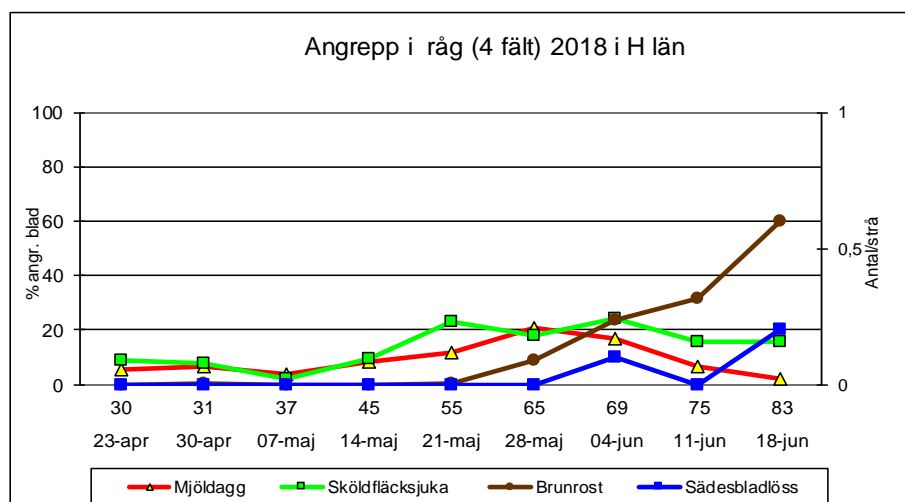
Figur 3. Angrepp av svartpricksjuka i höstvet % angripna blad 1-3 under säsongerna 2014- 2018. Torkan medförde att angreppen blev mycket små 2018.

Råg

4 fält i H-län

Sammandrag av säsongen.

Få fält graderade. Utmärkande för säsongen har varit ovanligt kraftiga angrepp av **sköldfläcksjuka** trots torr maj. Regnet i slutet av april spred troligen sköldfläcksjukan upp i beståndet, men angreppen syntes inte förrän två-tre veckor senare. Angrepp av **mjöldagg** har förekommit i ett par av fälten och ca 40 % av bladen var som mest angripna. Kraftiga angrepp av **brunrost** har förekommit i alla fyra prognosfält. Obetydligt med **bladlöss** men mycket **trips** förekom i grödan tidigare på säsongen.



Figur 4. Svampangrepp i höstråg % angripna blad 1-3 under säsongen 2018. Obs endast 4 fält graderade.

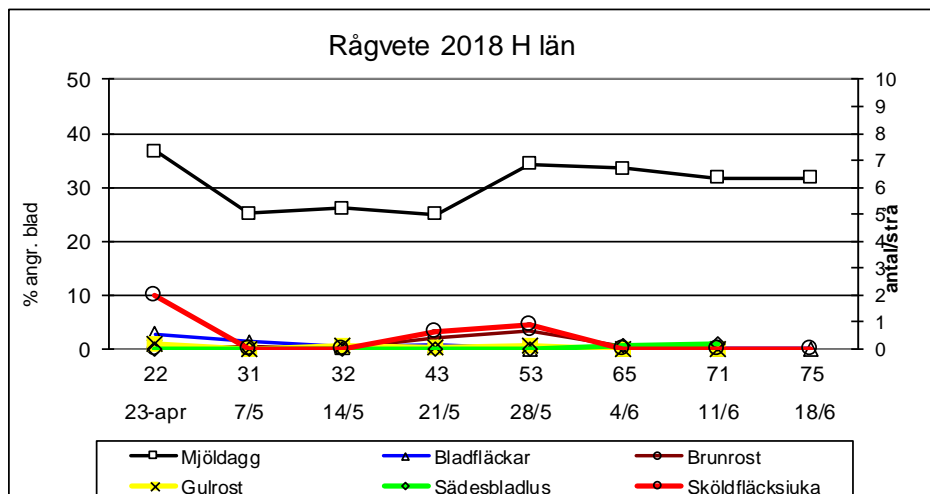
Rågvete

7 fält i H-län

Sammandrag av säsongen.

Mer **mjöldagg** än vanligt har förekommit i rågvete under säsongen. Högsta angrepp har varit 84% angripna blad. Något enstaka fält med små angrepp av **gulrost**. Tidigt på säsongen, innan våra graderingar startade, var detta fält mycket hårt angripet av gulrost, men angreppet utvecklades inte när grödan utvecklades. Troligen var det för torrt även för gulrosten. Något enstaka angrepp av **sköldfläcksjuka**

hittades tidigt på säsongen, men inte heller det utvecklades. **Brunrost** har förekommit i sorten Cappricia. Angreppen av bladlöss har varit små. **Trips** har förekommit men inte i den utsträckning som man kunnat förvänta med tanke på den varma och torra väderleken.



Figur 5. Svampangrepp i höstrågvete % angripna blad 1-3 och angrepp av sädesbladlus antal/strå under säsongen 2018. 7 fält graderade.

Vårkorn

DC 57 (37-83) 6 fält i F-län, 5 fält i G-län, 11 fält i H-län, 3 fält i I-län

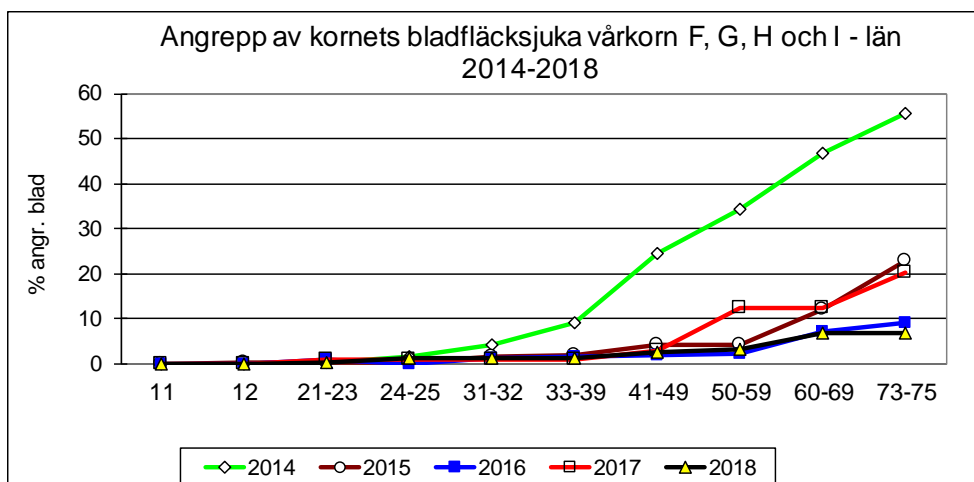
Angreppen av **kornets bladfläcksjuka** har varit små under säsongen 2018 med ett par undantag. Angrepp noterades i 11 av 25 graderade fält v 26 och angreppen har ökat främst i fälten i Kronobergs län. Högsta noterade angrepp var 46 % angripna blad. Största angreppen har förekommit i sorterna Anakin, Salome, Thermus, Soulmate och Kannas. **Mjöldagg** finns i sorterna Judit, Filippa och Thermus. I Judit och Filippa är 100 % av bladen angripna. **Kornrost** förekommer nu i ca 30 % av prognosfälten och angreppen har ökat. Sorter som angripits är RGT Planet, KWS Irina, Anakin, Salome, och Soulmate. **Ramularia** har rapporterats från ett fält i Jönköpings län. **Havrebladlössen** fortsätter att minska. Högsta angrepp denna vecka är 0,8 havrebladlöss/strå. Skada av **sädesbladbaggens larv** och av **minerarflugor** samt i vissa fält angrepp av **kornjordloppans larver** förekommer. På Gotland liksom på Öland och i Kalmarområdet rapporteras om kornfält där strån ramlar omkull kors och tvärs på grund av skador i stråbasen av kornjordloppans larv.

Tabell 3. Antal vårkornfält efter angreppsgrad (% blad 1-3) samt medelvärden för v. 26 och v. 25

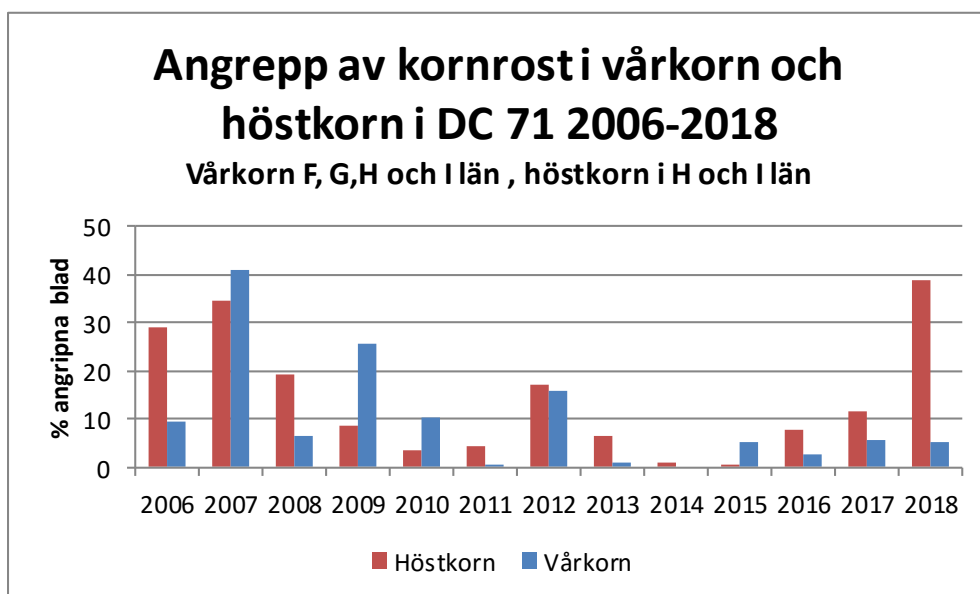
	0	0.01 - 15	15.01 - 30	30.01 - 60	60.01 - 100	Medel v. 26	Medel v. 25
Mjöldagg	21	2	0	0	2	8.9	12.2
Ramularia	22	1	0	0	0	0.1	0.0
Kornrost	16	5	3	1	0	5.4	1.0
Kornets bladfläcksjuka	13	7	2	3	0	6.9	3.1
Sköldfläcksjuka	25	0	0	0	0	0.0	0.0

Tabell 4. Antal vårkornfält sorterade efter angreppsgrad av olika sjukdomar (antal/strå) samt medelvärden för v 26 och v 25

	0	0.01 - 3	3.01 - 6	6.01 - 12	12.01 - 1000	Medel v.26	Medel v.25
Sädesbladlus	22	3	0	0	0	0.0	0.1
Havrebladlus	20	5	0	0	0	0.0	2.2



Figur 6. Angrepp av kornets bladfläcksjuka i vårkorn % angripna blad 1-3 under säsongerna 2014- 2018.



Figur 7. Angrepp av kornrost i vårkorn och höstkorn % angripna blad 1-3 i DC 71 under säsongerna 2006 -2018.

Vårvete

DC 65 (37-75)6 fält i F-län, 7 fält i H-län, 3 fält i I-län

V 26 förekom **gulrost** i 3 av graderingsfälten i Kalmarområdet och på Öland, men bara i ett av fälten var angreppet så kraftigt att det påverkar skörden. I detta fält var 60 % av bladen angripna. **Mjöldagg** ökar och finns mest på Gotland och Öland men även i Jönköpings län. För övrigt är vårvetet friskt. **Havrebladlössen** har minskat ytterligare och finns nu bara kvar i ett par av graderingsfälten. Under säsongen har det förekommit kraftiga angrepp av **fritflugor** i många av graderingsfälten. Ovanligt mycket **sädesbladbaggar** och dess larver har också förekommit. Dessutom har gnag av **kornjordloppans larver** i stråbaserna observerats i många fält, skador som tidigare inte observerats i området i modern tid. Skadorna finns beskrivna i A. Tullgrens bok "Kulturväxterna och Djurvärlden" från 1929. I en del fall har angreppen förväxlats med angrepp av fritflugor.

Tabell 5. Antal vårvetefält sorterade efter angreppsgrad av olika svampsjukdomar (% ang blad 1-3) samt medelvärden för v 26 och v25

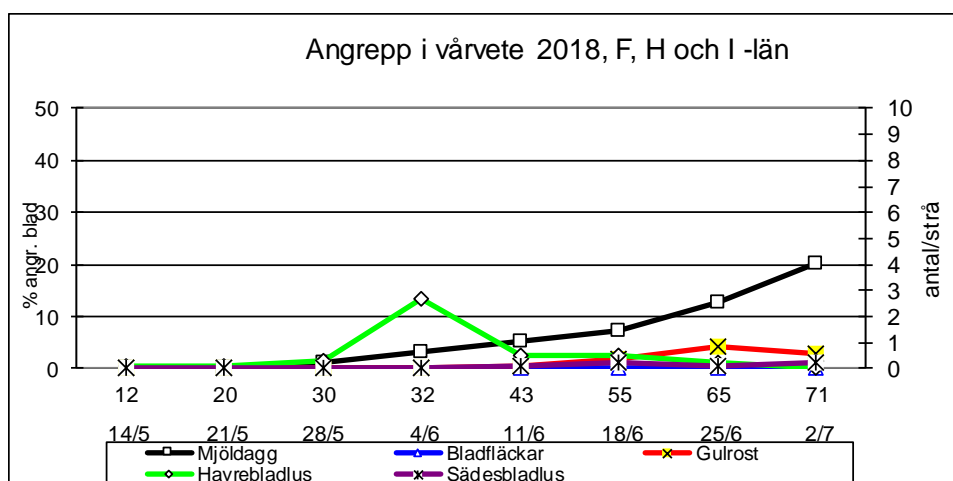
	0	0.01 - 15	15.01 - 30	30.01 - 60	60.01 - 100	Medel v.26	Medel v.25
Mjöldagg	6	6	2	0	2	12.9	7.4
Brunrost	15	1	0	0	0	0.9	0,0
Bladfläcksvampar	15	1	0	0	0	0.4	0,5
Gulrost	13	2	0	1	0	4.3	2
Vetets bladfläcksjuka	16	0	0	0	0	0.0	0.0
Svartpricksjuka	16	0	0	0	0	0.0	0,0

Tabell 6. Antal vårvetefält sorterade efter angreppsgrad av sädesbladlus (antal/strå) samt medelvärden för v 26 och v 25

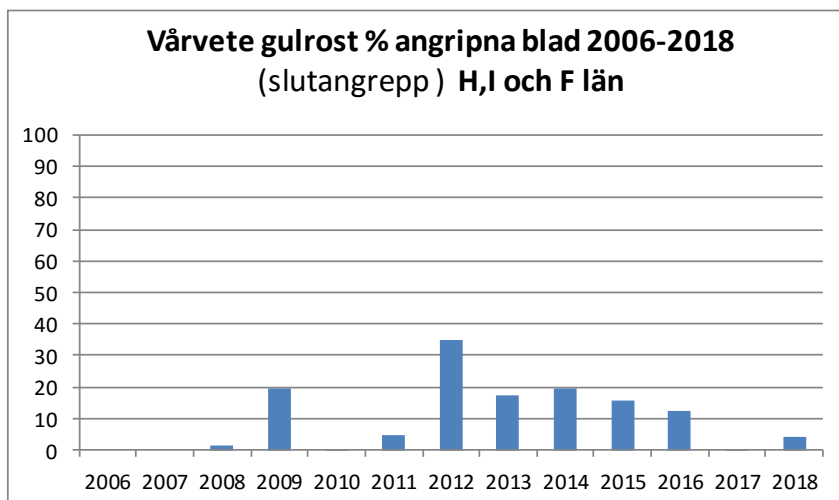
	0	0.01 - 15	15.01 - 30	30.01 - 60	60.01 - 100	Medel v. 26	Medel v.25
Sädesbladlus	13	3	0	0	0	0.1	1.8

Tabell 7. Antal vårvetefält sorterade efter angreppsgrad av havrebladlus (antal/strå) samt medelvärden v 26 och v 25

	0	0.01 - 3	3.01 - 6	6.01 - 12	12.01 - 1000	Medel v.26	Medel v.25
Havrebladlus	14	2	0	0	0	0.2	4.1



Figur 8. Svampangrepp i vårvete (% angripna blad 1-3) och angrepp av bladlöss (antal/strå) säsongen 2018.



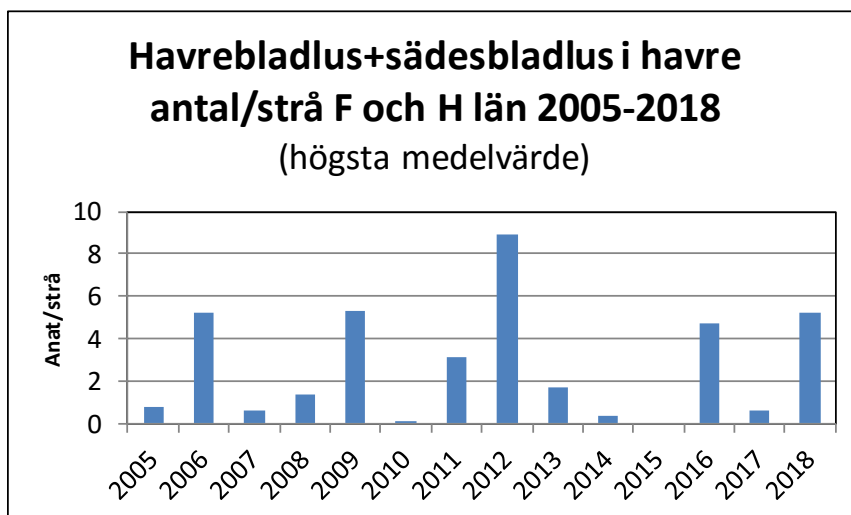
Figur 9. Gulrostangrepp i vårveete (% angripna blad 1-3) 2006 - 2018

Havre

DC 61 (57-73)

4 fält i F-län, 3 fält i H-län

Få fält graderade under 2018 (totalt 7 st). Svampangreppen i havren har överlag varit mycket små. Inga angrepp av **mjöldagg** har förekommit och endast obetydliga angrepp av **bladfläckar**. Under v 25 noterades ett mycket litet angrepp av **kronrost**. Både **havrebladlöss** och **sädesbladlöss** har nu helt försvunnit från graderingsfälten. Angreppen av havrebladlus har varit relativt kraftiga under säsongen. Skador av **fritfluga** har varit omfattande i vissa fält. Högsta angrepp har varit 45 % angripna plantor. Gnagskador av **sädesbladbagge** har förekommit även i havren.



Figur 10 Antalet bladlöss i havre (högsta medeltal) 2005-2018.

Ärter

DC 67 (65-76)

7 fält i H-län

Få fält graderade (totalt 7 st). Kraftiga angrepp av **ärtbladlöss** förekom i enstaka fält även under v 26 och v 27. 70 % av de graderade fälten uppnådde bekämpningströskeln 5 löss/toppskott eller angrepp på 25 % av plantorna. I de kraftigast angripna fälten påverkades blomningen mycket kraftigt och de obehandlade rutorna gick att se på långt håll. Tidigt på säsongen förekom mer eller mindre kraftiga angrepp av **ärtviveln**. Ärterna har för övrigt varit friska och angrepp av **ärtbladmögel** har inte noterats i något av de graderade fälten.

Tabell 8. Antal ärtfält sorterade efter angreppsgrad av ärtbladlus (antal/toppskott) samt medelvärden för v. 26 och v. 25

	0	0.01	0.02 - 5	5.01 - 10	10.01 - 1000	Medel v. 26	Medel v.25
Ärtbladlus	1	0	2	0	4	29.5	29.9

Åkerböna

DC 61 (61-75)

3 fält i H-län

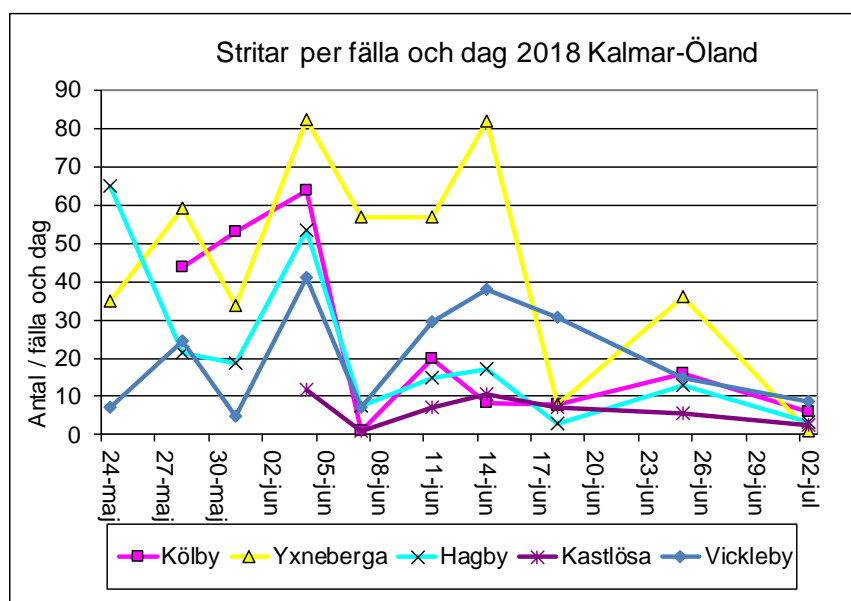
Få fält graderade. Än så länge har bara spår av **cholkadfläcksjuka** hittats i ett av de graderade fälten. I två av fälten finns **ärtbladlus** och **bönbladlus** på en låg nivå. **Bönsmyg** har hittats i ett av fälten och ägg av bönsmyg har konstaterats på bönbaljorna i fältet.

Potatis

DC 65 (62-70)

5 fält i H-län

Alternaria har hittats i ett av de graderade fälten. Däremot förekommer ännu inget bladmögel och enligt prognosmodellerna är smittrycket för närvarande mycket litet. Mängden **stritar** har avtagit ytterligare. Tillväxten har också avtagit och har under senaste veckan varit 7-8 cm, men i något av fälten har blasten varit lika lång som under föregående vecka. Ännu så länge inga **bladlöss**.



Figur 12. Stritar fångade i stritfällor i 5 potatisfält i Kalmarområdet och på Öland 2018.

Växtskyddscentralen Kalmar



Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden